

Cum illo: Cæsare. Litteratura: scientia litterarū atq; eruditio uaria: quæ in Cæsare fuit. Non multis annis regnare: meditatus quidē est regnare sed non multos annos: quia non ea egit quibus durare i regnos: & ferri posset diu. Monumentis: edificiis. Congiariis: mensuræ genus conglus ē chus item dicitur sex capit sextarios: quicquid liberalitatis erogabant: ueteres congiarium prius dixere: Tenuit idē cōsuetudo ut pecuniam significaret: quam imperatores militibus: principes uiritim gratuitam distribuebāt Tranquillus in Julio. Ex reliquo quoq; ordinū genere uel inuitatos: uel spōre ad se cōmeantes uberrimo congiario prosequabatur. Idē in octauo. Cōgiaria populo frequenter dedit: sed diuersæ fere sūmæ modo q̄ dragenos: modo tricenos: non nūq̄ ducenos quinquagenosq; nūmos. Macrobius. Augustus cū ab eo paccu uulus taurus congiarium pereret: diceretq; iā hoc hōines uulgo loqui non paruā sibi ab illo pecuniam datam: sed tu inquit noli credere. Inusta: inflicta ī pressa. Profiteor: apte loquor quid facturus sim. Resentari: renouari & restitui in præsens tempus possit. Qd iam parturiit: parere est in lucē æderæ: & enixam: esse. parturire uero desiderare eniri & parere: Ab hinc annos. xx. cū de coniuratis actum est. Consulari: mihi. Utrū &c. bene merentibus recte male merentibus: ut Antonio: male.

Um expeditio nem Cæsar dictator in Dacō & idē i Parthos destinaret. C.

Octauū Actia Iullæ sororis filia: & CN. Octauo natum: quem i familiam nomēq; adoptauerat Apollōiam p̄misit. Vbi cū occisus Cæsar ē: studiis uacabat adolescēs. Postq̄ uero rē accepit: ac heredē se relictuū comperit: urbē repetiit: & hæreditatē adit: multis qdē de hortantibus: & Antonio ad quē ut p̄num amicū primū rediens se contulerat: & sipe affirmate q̄ tam onerosā adiret hæreditatē: & non potius abstineret. Petente autē Octauo tantū ex Cæsaris pecuniis. oēs. n. interceperat Antonius & tenebat: quantum ad dissoluēdos tricenos sestertios factis esset: quos publice & priuatim Cæsar legauerat. & negante Antonio graues iter eos inimicitæ ortæ sunt. Sed redire tñ n̄ multo p̄ i grām: actūq; ē p̄ cōes amicos ut i Capitolio ingrederetur: multa ultro citroq; hīta uerba: acriterq; ab utroq; expostulatū ē: nec multo post hostes rursus facti uariisq; ab Antonio contumeliis Octauū affectū: Erāt i macedonia legiones quæ illuc a Cæsare ad Particham ex

bore: multis periculis quod cogitauerat effecerat: muneribus: monumentis: cogitariis epulis multitudinē imperitā lenierat: suos præmiis aduersarios clemētia specie deuinxerat. Quid multa? Attulerat iam liberæ Ciuitati partim metu: partim patientia consuetudinem seruiendū: Cum illo ego te dominandū cupiditate conferre possum: Cæteris uero reb; nullo mō es cōparādus. Sed ex pluribus malis quæ ab illo. R. P. sunt inusta: Hoc tātum bōi est: quod dicit iam. P. R. quātū cuiq; crederet quib; se cōmittere: a quibus caueret. Hæc igitur non cogitas: nec intelligis satis eē uiris fortibus didicisse q̄ sit pulchrum beneficium gratum. fama gloriosum: Tyrannum occidere: & cū illum homines non tulerint te ferent. Certatim post hæc: mihi crede: ad hoc opus curretur: nec occasionis tarditas expectabitur. Respice quæso aliquando. R. P. M. Antoni: quibus ortus sis: non quibus cum uiuas: considera: mecum ut uoles. Cum R. P. redi in gratiam: Sed de te tuipe uideris: Ego d' me iplo p̄fitebor: Defendi. R. P. adolescēs. non deseram senex. Contēpsi Catilinæ gladios. non pertimescam tuos quin etiam corpus libenter obtulerim si representari morte mea libertas Ciuitatis potest. Vt unā aliquādo dolor. P. R. pariat: quod iam parturiit. Etenim si ab hinc ānos prope. xx. hoc ipso in tēplo negauī posse mortem immaturā eē cōsulari: quanto uerius nunc negabo seni? Mihi uero. P. C. iam etiam optanda mors ē perfūcto rebus eis quas adeptus sum: qualisq; gesti. Duo modo hæc opto. Vnum ut moriens. p. R. liberum reliquam. hoc mihi maius a diis immortalibus dari nihil potest. Alterum ut ita cuiq; eueniat: ut de Repu. quisq; mereatur.

Finis philippicæ Secundæ:

M. T. C. in. M. Antonium Philippica tertia.

Erūs omnino. P. C. Quam tempus. R. p. postulat: aliquādo tamen conuocati sumus: Quod flagitabam equidem quotidie. Quippe cum beluū nefariū cōtra aras & focos: cōtra uitā: fortūalq; n̄ras: ab hoie p̄fligato ac pdito n̄ cōparari: sed geri iā uiderē.

ab Antonio graues iter eos inimicitæ ortæ sunt. Sed redire tñ n̄ multo p̄ i grām: actūq; ē p̄ cōes amicos ut i Capitolio ingrederetur: multa ultro citroq; hīta uerba: acriterq; ab utroq; expostulatū ē: nec multo post hostes rursus facti uariisq; ab Antonio contumeliis Octauū affectū: Erāt i macedonia legiones quæ illuc a Cæsare ad Particham ex

peditionē pmissā: antonius uero Macedonia sortitus q̄ in eā gerat̄ excursuri nunciabantur & illis pre-
fectus legionibus ut tñ in Italiā traduceret meditatus est. & p. L. fratrem Brundisium euocatas sibi adiunge-
re conatus: Gallia autē quae Cis alpis ē: & a. D. Bruto a Caesare decreta & postea a senatu cōfirmata tene-
batur: tradi sibi macedoniae loco postulauit. meminerat. n. redeūte a gallia Caesarem pōpeiū supasse: res
a senatu negata ē: publice priuatimq; ad decimum missi qui & prouiciā retinere: & aliū paret exercitū hor-
tarent: Tantisper Octavius uidens nō mō se ut puerū ab antonio cōtēni. sed et po. ro. libertatē eripit: oēs

Expectant. Kl. Ian. quas nō expectat Antonius. q̄ in prouiciā
Bruti sumi & singularis uiri cū exercitu ipetū facere conatur:
Ex qua se instructū & paratū ad Urbē ueturū esse minitatur.
Qua igitur expectatio: aut quae uel minima dilatio tēporis:
Qua igitur eni ad sunt. Kl. Ian. tñ breue tēp⁹ longū ē i paratis. dies
enim affert & hora potius: nisi puilum ē. magnas saepe clades
Certus autē dies nō ut sacrificiū: sic consilii expectari solet. Qd
si aut Kl. Ian. fuissent eo die quo primū ex urbe fugit Antoni⁹
aut hāc nō essent expectate bellū iā nullū haberem⁹. Auctori-
te enī Senatus cōsensūq; P. R. facile hoīnis amētis fregissem⁹
aut iaciā. Quod cōfidē eqdē Consules designatos simul ac ma-
gistratū inierit: eē facturos: Sunt .n. optimo aīo lūmo cōsilio:
singulari cōcordia. Mea autē festinatio nō solū uictoriae uida
ē: sed et Celeritatis. quousq; enī tātū bellū tā crudele tā nefari-
um: priuatis consiliis propulsabitur: Cur nō q̄ primū publica
accidit auctoritas: C. Caesar adolecens: p̄ene potius puer in-
credibili ac diuina quadā mente atq; uirtute tū cū maxime fu-
ror arderet Antonii: cūq; eius a Brūdisio crudelis & pestifer re-
ditus timeret nec postulantibus: nec cogitantibus: nec opinā-
tibus quidē nobis: q̄ fieri posse nō uidebat: firmissimū exer-
citiū i uicto genere ueteranorū militū cōpauit: patrimoniūq; su-
um effudit: Quāq; nō sumus uli eo uerbo: qd̄ decuit. Nō. n.
effudit: sed i salutē. R. P. collocauit. Cui q̄q; grā referri tāta nō
pōt q̄ta debetur: tñ ē quāta maxiam ai nostri capere possunt.
Quis .n. ē tam ignarus rerū: tā nihil de. R. P. cogitās: q̄ hoc n̄
intelligat: si. M. Antonius a Brundisio cū his copiis quas se
habiturum putauerat Romā: ut minabat̄ aenir̄ potuisset: nul-
lū genus crudelitatis eum praetermissurum fuisse: Quippe q̄

militū ueteranorū colonias lu-
strauit: qbuscūq; reb⁹ ac mune-
ribus, potuit & milites & plebē
sibi cōcillans se ad senat⁹: & ci-
ceronis q̄ princeps in rep. tunc
erat auctoritatē contulit. Cui
q̄ postea Antoni⁹ cū quorū le-
giōibus ueteranorū & aliis mi-
litibus. In galliā p̄ficeretur:
Octavius suadente & hortate
Cicerone: quia alia uia obisti
facilius Antonio posse nō ui-
debat: honorificis decretis ē or-
natus & p̄praetor cū nouis cō-
sulibus Mutinā intra quā Deci-
mus ab Antonio obsidebatur:
ire iussus: Antoni⁹ uictus fuga-
tusq; ē: Decimus oblidione li-
beratus: Cū ergo designati cō-
sules Pāsa & Hirtius cal. Janu.
cōsular tū inturi essēt & hūius
tunc demū scatus: nō expecta-
tis ipsis cal. id egit Cicero ut se-
natores cogeretur: & hāc hūit
orationē q̄ & ipsa i deliberati-
uo genere ē. oēs in. M. Ant. ac-
cedit: & ut hostis patriae q̄n q̄
dē. D. Bruto eripe puiciā uo-
lebat: iudicet. Suadet se C. Ca-
sarē adolecētē laudat: aliqua-
etius in ordiem illū merita cō-
memorat: ornādūq; auctori-
te aliqua hortatur: in odio ad-
ducit Antoniū cū Targnio Su-
pbo collatū multo crudeliore
imantoreq; eē oñdit: q̄ loc⁹ cō-
patōis ē pulcherrim⁹. Gallia p̄
uinciā laudat: & Decimū tollit
uerbis: obiectā ab Antoniō. C.
Octauiō generis obscuritatem
purgat. De turpissima puincia

um sortitiōe & pluribus Antonii sceleribus uerba facit: suāq; de tota re in fine orōnis profert iniam. Se-
rius: cū excessissent urbe Antonius & Octavius p̄ Italiā discurrent. coloniam lustrarent. ueteranos pra-
mils allucere: legionēsq; sollicitarent: neq; multis diebus habitus senatus eēt: neq; conuocari quod abe-
rant consules: Antonius & Dolobella possēt expectarenturq; calendae Ian. qbus inturi magistratum no-
ui erant consules. Cicero tamen id egit ut ante Ian. cal. senatus cogeretur: & ne ulterius differeret quin de
summa rep. referetur & statueretur effecit: Exorditur uero per metum quem inieit a periculo expectatio-
nis & dilationis dicens non ut sacrificiū sic consilii & rei agendae in qua ualeat occasio tempus certum esse.
Tempus: occasio rei gerendae. Profligato & perditio: Peditanus perditū dicit esse qd̄ inueniri nō potest
p̄fligatū quod potest. utrūq; ad corruptissimos mores refertur: dicimus. n. profligatum & perditū adole-
scētē: q̄ sic uitis fertur p̄cep̄ ut nullus speretur ad uirtutem reditus: Verbum uero profligo qd̄ significet
A. Gelius docet li. xiiii. c. v. Expectantē: cū dolore hoc inquit & stomacho. Breue tempus: nocuit sp̄ differ-
re parit. Fugit: non reuera significat: sed. C. Caesaris metu a quo strui sibi insidias palā dicebat: ad uete-
raos sollicitādos: & legiōes accesserat. Priuatis. C. caesaris. Pestifer: si legiōes illas q̄ ex macedonia brūdu-
siū redierāt sibi cōciliaffer & obsequētes habuisset. Nō. n. effudit. cū effundere ianiter & iutiliter sit pitceū

in hospitis tectis: ubi hospiti, reuerētia abstinet a tali crudelitate d'buisset: d' his paulo post dicitur? ē Ci. O. uxoris Volumiæ Mime quā quocunq; ibat: secū ducebat Antonius: & si etiā Fulviā possum? accipere: magna uero Antonii exprimitur crudelitas qui. i. uxoris conspectu ciues romāos sic iusserit lugulari. Ci. philippica. viii. Brundusii in sinu non modo auarissime: sed etiā crudelissimæ uxoris d'lectos Martiæ legionis centuriones trucidauit. Priuato consilio: cū certior factus esset Octauius Antonium Brundusium p'fectum esse ueritus ne cum quattuor illis rediret legionibus: & se p'æsidio destitutum opprimeret. in campantiā abiit colonias a p'fe misas & deductas: ut secū militarent sollicitauit. singulis qui se sequerent drachmas pollicitus quingentas: decem hominū contraxit: Explorata eius uoluntate Senatus quod Antonii hostis ueniret: ingredi urbē permisit. In tēplo Castoris constitit reliquos dimissis: tria milia retinuit: interm exercitus contumax cæpit esse: qui intelligens quæ ab Octauio & Romæ & in colonis fierent: reliquū exercitum prope Ariminū iussit: ipse una tantū cohorte assūpra: Romā uenit: ubi legiones Martiam & quartā ex his quæ Brundusii erant: octauio se adiunxisse: & Martiā quæ Albæ esse accepit: qua re uehementer cōmorus & si de his quæ egerat Cæsar & agebat: uenerat uerba facturus. Senatus enī iā coegerat tamen pauca locutus de prouinciis: & supplicatiōe M. Lepido decernenda omnino intactū linquēs Octauiu abiit ad portas & urbē egressus Albā contēdit: ut Martiā legionē si posset a proposito abduceret ac sibi reconciliaret. Sed ab albanis muris repulsus est. ab eadem legione quā nunc laudat Cicero ide Tybur: nec multo post Ariminū ubi gallicæ prouinciæ initium olim fuit: profectus est. bellū cōtra Decimū quæ puinciam non depōebat gesturus. Legionibus uero ipōn ab ipatoribus noīa solebāt: uel ab ordie ut prima secūda & deinceps. uel a robore: ut Martia uel ab alia quāuis cā. Lōgo interuallo: nā senatus a calendis Iunius. usq; ad. xii. calēdas Iāua. haberi libere nō potuerat. Opportuntorē: quonīa i loco nā munitissimo sita ē. i. excelsio saxo & ppe i urbis cōspectu. Cæsar Octauī. Edictum De cum Bruti: quod ille proponi mandauerat. quo uoluntatem & studium declarabat. Sui nominis Iunil bruti quæ exactis

i hospitis tectis Brūduſii fortissimos uiros ciues optios: iugulari iussit: quoru ante pedes ei? morietiu sanguie os uxoris respisu esse constabat. Hac ille crudelitate imbutus cum multo bonis omnibus ueniret iratior q̄ illis fuerat quos trucidarat? Cui tandem uestru aut cui oīno bono p'cepisset? Qua peste. R. P. priuato consilio. Nec enim fieri potuit aliter: Cæsar liberauit: qui nisi in hac. R. P. natus esset. R. P. scelere Antonii nullam habemus. Sic. n. p'picio sic iudico: nisi unus adolescēs illius furentis impetus crudelissimosq; conatus cohibuisset. R. P. funditus interituram fuisse: cui quidem hodierno die. P. C. nunc. n. primum ita conuenimus: ut de illius beneficio possemus quæ sentirem? libere dicere. tribuenda est auctoritas: ut. R. p. non modo a se susceptam: sed etiam a nobis cōmendatam possit d'fendere. Nec uero de legione. Martia quoniam longo interuallo loq; nobis d. R. p. licet: sileri potest. Quis. n. unq; fortior? q̄ amicitior unq; r. p. fuit: quā legio Martia uniuersa: quæ cum hostem. p. r. M. Antonium iudicasset: comēs eius esse amēuæ noluit reliq; Consulem. quod profecto nō fecisset: si eum Cōsulem iudicasset. quem nihil aliud agere nihil moliri: nisi cædem ciuium atq; interitum Ciuitatis uideret: atq; ea legio cōsedidit. Albæ. quam potuit Urbem eligere. aut opportuniorē ad res gerēdas: aut fideliorē: aut fortiorum uirorum: aut amiciorum. p. r. ciuium: huiusce legionis uirtutem imitata. iiii. legio duce. L. Egnatuleio Quæstore Ciue aptimo & fortissimo Cæsaris auctoritatem Atq; exercitum persecuta est faciendū est igitur nobis. p. C. ut ea quæ sua sponte clarissimus adolescens atq; omium p'æstantissimus gessit & gerit: hæc auctoritate nostra comprobentur: ueteranorumq; fortissimorum uirorum: tum legionis Martiæ. Quartæq; mirabilis consensus ad. r. p. recuperandam laudetur: & testimōio nostro confirmetur: eorumq; commoda: honores: præmia: cum Cōsules designati Magistratum inierit: curæ nobis fore hodierno die ipōdeamus: atq; ea quidem quæ dixi de Cæfare de quæ eius exercitu. Iam diu nota sunt nobis. uirtute enim ad mirabili Cæsar: cōstantiaq; militum ueteranorum legionū q; earum: optio iudicio quæ auctoritatem nostram libertatē q; P. r. uirtutum. C. Cæsar secuta sunt. A ceruicibus nostris est depulsus Antoni. Sed ut dixi: hæc supiora: Hoc uero recēs edictū. D. Bruti: quod paulo añ p'positū ē: certe silētio nō pot' præteriri: pollicetur enī se puinciā Galliam retentū.

PHILIPPICA SECVNDA

rum in Senatus. P. q. R. potestatem. O ciuem natum. P. R. memorem sui nominis: imitoremq; maiorum. Neq; n. Tarquinio repulso maioribus nostris tam fuit optata libertas: quã est repulso Antonio retinenda nobis Illi Regibus parere iã cõdita Vrbe didicerant. Nos post reges exactos seruitutis obliuio cœperat Atq; ille Tarquinius quẽ maiores nostri non tulerunt non crudelis: non impius: sed Supbus habitus est & dicitur. quod nos uitium in priuatis sæpe tulimus: id maiores nostri ne in Regẽ quidem ferre potuerunt. L. Brutus Regem superbum non tulit. D. Brutus fœderatum atq; impium regnãt patietur Antonium? Quid Tarquinius tale qualia innumera bilia & facit: & fecit Antonius? Senatum etiam Reges habebant: nec tamen ut Antonio Senatum habenti in consilio Regis uerlabantur Barbari armati: seruabant auspicia Reges: q̄ hic Consul: Augurq; neglexit: neq; solũ legibus contra auspicia ferendis: sed etiam Collega una referẽte: quẽ ipse ementius auspiciis uitiosum fecerat. Quis autem Res unq̄ fuit tam insigne impudens: ut haberet omnia commoda: beneficia iura: regni: uenalia: quam hic immunitatem: quam ciuitatem: qd̄ præmium non uel singulis hominibus: uel Ciuitatib; uel uniuersis puinciis uendidit? Nihil humile de tarquinio: nihil sortidum accepimus. At uero huius domi inter ciues illius appēdebatur aurum: numerabatur pecunia una in domo: oēs quorum itererat: totum imperium. R. P. nũdinabantur. Supplicia uero in ciues. R. nulla Tarquinii accepimus. At hic & Suesse iugulauit eos: quos in custodiam dederat & Brũdusi. ccc. fortissimos uiros ciuesq; optimos trucidauit. Postremo Tarquinius pro. R. P. bellũ gerebat: tum cum expulsus est: Antoni; cõtra. P. R. exercitum educebatur: tum cum a legionibus relicto nomen Cæsaris exercitumq; pertinuit. neglectisq; sacrificiis solemnibus ante lucem ea uota quæ nunq̄ solueret: nuncupauit. Et hoc tempore uĩ provinciam. P. R. conatur iuadere. Maius igitur beneficium a. D. Bruto. P. R. & habet & expectat: q̄ maiores nostri acceperũt a. L. Bruto principe huius maxime conseruandi generis & nominis. Cum autem est omnis seruitus miserat: tum uero intolerabile est seruire impuro: impudico: effœminato. nunq̄ ne in metu quidem sobrio Hunc igitur qui Gallia prohibet priuato præsertim consilio iudicat uerissimè: iudicat non esse Consulem: Faciendũ est igitur. P. C. nobis ut. D. Bruti priuatum consiliũ auctoritate publica comprobemus. Nec uero. M. Antonium Consulem post Lupcalia putare debuistis. quo enim ille die. P. R. inspectante nudus unctus: ebrius: cõciõatus est. & id egit ut college diadẽa ipõet eo die n̄ mō Cõsulatu: sed et libertate se abdicauit. Eset. n. ipi certe statũ seruiedũ si Cæsar ab eo regni isigne accipe uoluisset

regibus libertatẽ po. ro. pepit.

Illi regibus parere. pulcherrimus loc; cõpatõis p̄ orõtionẽ & rerũ & uerbor;. Sed sup; huius e: qd̄ cognomine facta id̄ disse tradit Li. ex morib; datũ tradit Flor; & i oēs eũ supbia crassa tũ: cũq; crudelitate graui orẽ eẽ. Barbari: ithyreos prius dixit. Neglexit: ut e supra dictũ. Collega: Dolobella. In signiter. notabiliter & apte.

Vniuersis puinciis: ut Cretæ Humile: uile: Quoḡ iter erat: qbus uile erat. Nũdina batur. ueluti nũdinis & publico mercatu ac foro emebãt.

Suessæ: quæ uolcorũ quondã metropolis fuit ut Strabo ait. eã pomtini icolebãt: a qb; pometina cognomina est: iter quã & formis Minturnæ sunt: sic a Setino sinu iuxta q̄ sita est uocata. Eos: ciues roma. Quos in custodiã dederat: hos octatus ad sollicitandas colonias miserat: quos deprehensos Antonius custodiẽdos priõ dedit Suesstans: deinde iugulauit.

Trecentos uero Brundusi trucidatos milites significat: ex q̄ tuor illis legionib; quæ ex Macedonia Brũdusium redierãt: quas indignatas q̄ centũ dũtaxat singulis drachmas daturũ pollicitus esset: & simul iridentes atq; oia turbantes pitosa tribuno trucidauit: qd̄ Appianus scribit. Pro. R. P. cõtra hostes po. ro. Alegionibus Martia & Quarta. Relictis sacrificiis: quæ facere solẽt in puincias profecturi magistrat;.

Ante lucẽ: nam uenit in urbẽ urdictum e: & pauca locutus i senatu cucurrit ad portas: & urbem ante lucẽ egressus. Nũcupauit: nominatim & p palã uouit. cum prætor aut consul exercitum aduersus hostes ducturus: eo iustrato prius nominatim uota facit: nuncupãt uota dicitur. Cum uero tantum mente promissit non etiam pferet: & pronunciat: Concipere unde nuncupata & cõcepta uota. Ne i metu quidẽ. neq; n. maximo metu abstiebar quin & potaret: & scortaretur: ac se cum fedissimis hominibus & minima uoluntia oblectaret.

Qui decimus. Qui consequi
 regnū & tyrānidem: Cōspi-
 rasse: consensisse. Quāobrem:
 Tri. pl. cum abessent consules
 retulerunt de senatu habendo:
 & præsidiū statuendum eē cen-
 serūt: quo haberi cal. Iam. tuto
 posset. Cicero hac sententia sta-
 tuēdi p̄sidiū interpretatur prætē
 de tota repu: dicendi: & quod-
 dam præiudicium de Antōio
 fieri metuendum. s. esse. Tan-
 risp̄ aut̄ Cicero quid facien-
 dum sibi uideatur docet: dan-
 dam auctoritatē ducib⁹ Octa-
 uio & Decimo: spem præmio-
 rum militibus Martiæ & quar-
 tæ legionis ostendendam: An-
 toniū hostem non uerbo: sed
 re iudicandum. Consules:
 noui. Nam si ille consul: si An-
 toniū ingt cōsulem fatemur ef-
 se peccasse legiones. Martiā &
 quartā confiteamur necesse est
 quæ eū securæ non sunt: & fla-
 gris dignos atq; animaduerso-
 ne more romano Fustuari⁹ au-
 rem is est q; agris cedit: & ob a-
 liquod cōmissū scelus militem
 uerberat. Maledicta conges-
 sit: quem Cæsaris iactabar suis
 se concubinū. id qd̄ re uera eti-
 am fuit. Cicero in epistola ad
 C. Iulium Octauium. Cui nulla
 uirtus non ullæ subactæ & ad
 imperium adiunctæ prouin-
 ciæ: nulla dignitas maiorū cō-
 ciliafset opem parentū. sed for-
 ma per dedecus pecuniam: &
 nomen nobile consceleratum
 impudiciæ dedisset. De
 prompta: qualis ipse fuit in pu-
 eritia & adolescentia talē Cæ-
 sarem esse mētens. C. Cæsa-
 ris: dictatoris adoptiuo filio.
 Naturalis. CN. Octauio: q
 decedens Macedonia quam p
 uinciam ex prætura sortit⁹ fue-
 rat: pri⁹ q̄ profiteri se consula-
 tus candidatū posset: morte ob-
 lit repentina. ut Tranqll⁹ ait.
 Aricina mater: obiciebat
 Antonius q; Aricina matre: na-
 tus eēt. qst Trallianā aut Ephe-
 sinam diceret cū Aricinam di-
 cebat: quasi in pari dedecore
 esset Aricinos parentes: a Tral-
 lianos seu ephesinos: habet eū
 barbaræ sint urbes tralles & e-
 p hesus. & Iuue. cum stomacho
 & p̄ ifamata dixerit. Hic Tralli

Hunc igitur ego Consulem: hunc ciuem. R. hunc liberum:
 hunc deniq; hominem putem: qui fœdo illo & flagitioso die
 & quid pati a Cæsare uiuo posset: & quid eo mortuo consequi
 ipse cuperet ostendit. Nec uero de uirtute constantia grauita-
 te prouinciæ Galliæ taceri potest. Est enim ille flos Italiæ. illud
 firmamentum Imperii. P. R. illud ornamētum dignitatis. tā-
 tus autem consensus municipiorum coloniarūq; puinciæ Gal-
 liæ: ut omnes ad auctoritatem huius ordinis: maiestatemq; P. R.
 defendendam conspirasse uideantur. Quamobrem. Tr. pl. q̄
 quam uos nihil aliud: nisi de præsidiō ut Senatum tuto consi-
 les Kl. Iam. habere possent retulistis: tamen mihi uide mini ma-
 gno consilio: atq; optima mente potestatem nobis de tota. R.
 P. fecisse dicendi. Cum enim tuto senatum haberi sine præsi-
 diō non posse iudicauistis: istud etiam statuistis: intra muros
 Antonii scelus audaciamq; uersari. Quamobrem omnia mea
 sententiā complectar: uobis ut intelligo non inuitis: & ut præ-
 stantissimis ducibus a nobis detur auctoritas & fortissimis mi-
 litibus spes ostendatur præmiorum: & iudicetur nō uerbo sed
 re: non modo non Consul: sed etiam hostis Antonius. Nam si
 ille Consul: fustuarium meruerunt legiōes quæ Consulem re-
 liquerunt. sceleratus Cæsar: Brutus nefarius. qui contra Con-
 sulem priuato consilio exercitus comparauerunt. Sin autem
 militibus exquirendi sunt honores noui propter eorum diui-
 num atq; immortale meritum: ducibus autem ne referri qui-
 dem potest gratia: Quis est q; eum non hostem existimet: quē
 qui armis persequuntur Conseruatores. R. P. iudicantur? At
 quam contumeliosus in edictis? Quam Barbarus? Quam ru-
 dis? Primum in cæsarem maledicta cōgessit deprompta ex re-
 cordatiōe impudiciæ & stuprorum suorum. quis enim hoc
 adolescente castior? Quis modestior? Quod in iuuentute ha-
 bemus illustrius exemplum ueteris sanctitatis? Quis autem
 illo maledico impurius? ignobilitatem obiicit. C. Cæsaris filio
 cuius etiam naturalis pater si uita suppeditasset: consul factus
 esset. Aricina mater trallianam aut ephesinā dicere putes. Vi-
 dete quam despiciamur omnes qui sumus e municipiis idest
 omnes plane: notus enim quisq; non est. Quod autem muni-
 cipium non contemnit is: qui Aricinum tantopere despicit?
 Vetustate antiquissimum? Iure fœderatum? propinquitate pe-
 ne finitimum? splendore municipum honestissimū? hinc Vo-
 conia. hinc Scatinia leges? hinc multæ sella curules & patrū
 memoria & nostra: hinc equites. R. lautissimi plurimi & ho-
 nestissimi: Sed si aricinam uxorem non probas. cur probas
 Tusculanam quanquam huius sanctissimæ fœminæ atq; opti-
 mæ pater. M. Accius Balbus in primis honest⁹ Pratorius fu-
 it: tuæ coniugis bonæ fœmine locupletis quidem certe Bāba

bus aut Alabandus exquillas dictūq; petunt a usmine collem. Aricia est Italiae ciuitas insignis in Appia
ula: romanum municipium: & stadiis centum sexaginta ab urbe distās: Ab Archilocho & ab Aricia puel-
la aricia sic dicta: Hippolyti postq; reuixit uxor Tralles ciuitas est in Phrygia Meandru trāseunti occurrēs
i uertice quodā plano sita: Ephesus ciuitas & ipsa Asiae in Ionia Amazonum opus. Oēs q; sumus e mu-
nicipiis romani principes ex municipiis originē trahēbāt. Fœderatum: sociā enim populi ro. ciuitas A-
rcitia fuit. Propinquitatē: proximū enī urbi est. Voconia: C. Voconius Aricinus fuit: is qui Tr. pl. plu-
res leges tulit: inter quas ne q; census hoc est pecuniosus hā-

lio quidem pater homo nullo numero: nihil illo contemptus:
Qui pp hæsitantia linguæ stuporēq; cordis cognomen ex cō-
tumelia traxerit. At auus huius nobilis. Tuditanus nepe ille q;
cum palla & cothurnis numos populo de rostris spargere sole-
bat. Velle hanc cōtēptionē pecuniæ suis reliquisset: haberetis
nobilitatē generis gloriosam: Qui autem euenit ut Iulia natus
ignobilis uideat: cum tu eodē materno genere soleas gloriari
Quæ porro amētia sunt: eū dicere aliqd de uxorū ignobilita-
te: cuius pater Numitoria Fregellanā pditoris filiam habuerit
uxorē. ipse ex libertini filia suscepit liberos. Sed hoc Clarissimi
Viri uiderit. L. Philippus q; hēt Aricinā Vxorē. C. Marcellus
q; Aricinæ filiā: quos certe scio dignitatis optimæ: fœmiæq; nō
pœnitere. Idē ē. Q. Ciceronē fratris mei filium cōpellat edi-
cto: nec scit amēs cōmēdatōem eē cōpellatōem suā. Quid. n.
accedere huic adolescētī potuit optati? quā cognosci ab oībus
Cæsaris cōsiliorū eē socius: Antonii furoris inimicus: At etiā
gladiator ausus ē scribe: hunc de patris & patruī parricidio co-
gitasse: O admirabilē ipudētia: audaciam: temeritatē i eū ado-
lescētē hęc scribere audere: quē ego & fr̄ meus pp eius suauil-
simos atq; optimos mores pstantissimūq; ingenium certatim a-
mamus: omnibus horis oculis: aurib; cōplexu: tenem; Nā
idē me edictis nescit ledat: an laudet: Cum idē supplicium
minatur optimis ciuib;: quod ego de sceleratissimis sumpse-
rim. Laudare uidetur quali imitari uelit. Cum autem illam

redem unīcam relinqueret filiā
Ille autē census erat qui cētum
milia in professione detulisset
sestertia: quam legen Cato ille
Censorius magna uoce: & bo-
nis lateribus iam annos septua-
ginta natus suauit. Scatinia
leges: Scatinus & ipse Arici-
nus Tr. pl. legē iter cæteras tu-
lit q; pucrorum concubitores
quos ἀσενκοιτος græ-
ci uocant: graui supplicio affi-
cerentur: quam legem tū mox
in se expertus est: Cū. M. Clau-
dii Marcelli ædilis Curulis fi-
lium de stupro appellasset: ne-
q; sacrosancta dignitas plorato
frustra collegarū auxilio quo-
rum nemo intercedere uoluit
iudicio eripuit: estq; uno teste
illo ipso q; tentatus fuerat con-
uictus & dānatus. auctor Val-
lerius. Hinc multæ Sellæ cur-
ules: multi parritii magistrat;
qui Sella sup curū sedentes ue-
hebantur. nam a curru curulis
sella & magistratus dñr: de tra-
cto altero. r. unde & corripitur
syllaba. plebei magistratus pe-
dibus ibant Parrum: maiorū
Latissimi Splendissimi Thuf-
culanam. prima antonii uxor:
tres. n. ut dixim; habuit: Thuf-
culana fuit: & .M. fundi bami

balionis filia hominis thusculani & libertinae conditionis: Thusculū urbs olim clara in urbis conspectu si-
ta. Scissimæ fœsæ: Acciæ matris Octauii. Tranq; Accia. M. Accio Balbo & Iulia sorore .C. Cæsaris
gentia ē. Balbus paterna stirpe Aricinus: multis in familia senatoriis imaginibus a matre magnū pom-
pelum arcuissimo contingebat gradu: functusq; honore r. paturæ inter. xx. uiros agrū campanum plebi
Iulia lege diuitit: Tuæ coniugis: primæ illius thusculanæ Bambalto. M. Fundus cognomento Bāba-
lio. Nullo numero: uilissimus: Hæsitantia. uitium linguæ: & erat balbutiens: Stuporem insaniam
Excontumelia: & ex contēptu q; eū contēnebant hoīes sic uocabant. At auus huius occurrit dices Bāba-
lionis huius auum nobilē fuisse: respondet. Stultūq; fuisse dicit Tuditano illi simlē: de quo Valerius ma-
ximus: q; certæ: q; etiam notæ insanæ Tuditanus utpote qui populo nūmos spargit: togāq; uelut tragicā
uestem in foro trahens maximo cum homium risu conspectus fuerit: ac multa his consentanea fecerit.
Cum palla & coturnis: tragico habitu: Vellem hanc contemptiōnē: uellē ita contēneritis & uos pecuni-
am: sicuti ille cōtempserit uxoris tuæ auus: stulti omnes essetis: ut ille fuit: ironice enim loquit. Iulia nat;
Octauus Iuliæ nepos: sororis Iulii Cæsaris fuit ex Iuliorum familia. Natus: Antonius. Cuius pater:
anteq; Iuliam duceret: Fregellæ ciuitas est Campaniæ in uolsis, quas Liris præterfluit q; ad mīturnas e-
rumpit. Magna prius: inde cum defecisset deleta a romanis & in uicium redacta. Ipse. Antonius: Liber-
tini. M. Fundi Bābalionis. Philippus: primores hi erant ciuitatis ea tempestate. Non pœnitere: non
pudere. Idem etiam: Antonius quintum Ciceronē Quinti Ciceronis filium edicto quod contra Octa-
uū pposuerat: accusabat: q; Octauio gæreret: eūq; sequeretur. Cōpellationē. accusationē. Gladiator:
eū stomacho hoc inqt. Hunc: Quirū Ciceronē. De patris: Quirū. Patru: mei Cicerōis. Idē suppliciu

minabat enim Ciceroni: & reliquis bonis qui contrariae erant uoluntatis id supplicium quo Cicero con-
iuratos affecerat & laudare uidebatur Ciceronē quasi imitari uellet. Cum uero factū Ciceronis in puniē-
dis conturatis cōmemorabat fore existimabat ut inuidiā in Ciceronē hac cōmemoratione seueritatis ei⁹
concitaret. Refricat: repetit & inouat: & a cecatrice ē translatio quam si quis iterum atq; iterū fricet recru-
descit uulnus. In extremo in ultima edicti parte. Quae sunt perdita consilia. propter Ciceronē sc̄ipue
ea uerba edicto adiecerat in fine Antonius quē timore arbitrabatur non affuturum. Et Cæsaris: Octa-
uii. Atrociter. crudeli. Tristi

graui. Terentius: Tristis seue-
ritas in est in uultu Si epulæ:
Quae honestae sunt & hone-
stis apparantur cū popinæ in
pudicorum sint & sc̄dissimo-
rum ganeorum. In quod tē-
plum: Capitolium. Per gal-
lorū cuniculum: per uiam sub
teraneam a gallis senonib⁹ oli
effossam: dū Capitolū obfide-
rent Cuniculi leporū gen⁹ sūt
inquit Plinius. quos hispania sic
appellat: hi terram sub qua ha-
bitant assidue effodiunt: a qb⁹
fossæ subterraneae cuniculi sūt
dicti: Martialis: Gaudet ī effos-
sis habitā cūsculus antris mō
strauit tacitas hostibus ille uia

Corrogati: praecibus a stri-
cti. Dignitatis suae: si. n. me-
minissent q̄ nam essent. exora-
ri se ab Antonio non fuissent:
neq; cōuenissent oīo: & timuif-
sent cū timendum esset: cūq; d'
Antonio ea excitata fama esset
ut nihil non hostile expectari
abeo posset: Consularis qui
dā unus ex his q̄ conuenerant:
non ignoras relaturum & di-
cturū de Octauiō Antonium
scriptū attulerat quid dicere:

Quid est aliud. rōcinatio
pulchra: q̄ non aude de eo: re-
ferre qui cōtra se cōsulē exerci-
tum ducit: is se cōsulē nō es-
se. sed hostem indicat: Antoni-
us non est ausus cōtra Cæsare
hac agentē referre. ergo se ho-
stem indicat Antonius: Alte-
rum: aut Cæsare: aut Antoni-
um. Ille. Octauius. Quē
in edictis Spartachum: Sparra-
chus Chrysus & Oenomaus
gladiatores extracto Lētuli cu-
iusdā cognomēto Bartianū lu-
do cū triginta haud āplius etuf-
dē fortunæ utris erupe Capua
seriusq; ad uexilla uocatis decē
milliū statim cōtraxerant exer-
citū: Cōplures contra hos mis-
si imperatores. omnes superati sunt. Clodius. P. Vatinius: Gellius & Lentulus consules a Crasso tandem
ut r̄i & deleri: ipse Crassus omnes est urbē ingressus: In rebus tristissimis: mœstissimis: rebus nostris in
q̄bus ridere nemo debeat: risus tamen concitat ea est in uerbis ineptitudine: An ulla contumelia est quā
facit dignus: Hæc est illa sententiola in edicto Antonii. Dicere autem uolebant Antonius: Neq; octauiō

pulcherrimam facti memoriā refricat: tū a sui similibus iudi-
am aliq̄ in me cōmoueri putat. sed ipse qd̄ fecit: Cū tot edicta
posuisset: edixit: ut adesset Senatus frequens ad. viii. Kl. Decē-
bris. eo die ipse non affuit. At quomō edixit. Hæc sunt ut opi-
nor uerba in extremo. Si quis non affuerit hūc omnes existia-
re poterunt & interitus mei: & perditissimorū cōsiliorū aucto-
rem fuisse. Quae sunt perdita consilia: an ea quae pertinet ad li-
bertatem Po. Ro. recuperādā: quorum consiliorum & caesa-
ris me auctore & hortatore & esse & fuisse fatcor. q̄q̄ ille non
eguit cōsilio cuiusq;. Sed tamē: ut dicit: currete iocitauit. Nā in-
teritus qdem tui quis bonus nō esset auctor: cū ī co salus & ui-
ta optimi cuiusq;: & libertas Po. Ro. dignitasq; cōsisterit. Sed
cū tā a troci edicto nos cōcitauisset: cur ipse nō affuit: nū puta-
tis aliqua te tristi & seuera: uino & epulis retētus & alea ē: si
epulæ potius q̄ popinæ noiandæ sunt diē edicti obire nō glexit
& ante diem quartā Kl. Decē. distulit. adesse in Capitolio ius-
sit quod in templam ipse nescio q̄ per gallorū cūculū ascēdit
Cōuenerūt corrogati qdē āpli qdē hoies: sed imemores digni-
tatis suae: Is. n. erat dies ea fama. is ipet⁹ eius q̄ senatū uocarat:
ut turpe senatori esset nihil timere Ad eos tñ ipsos q̄ cōuenerāt
ne uerbū quidē ausus ē facere de Cæsare cū de eo cōstituisset
ad Senatū referre: ascriptā attulerat Cōsularis quidā sententiā
Quid ē aliud de eo referre nō audere qui cōtra se Cōsulē exer-
citū duceret: nisi se ipsū hostē iudicare: Necessē. n. erat alterū
esse hostē. nec poterat aliter de aduersariis duicib⁹ iudicari. Si
igit. C. Cæsar hostis. Cur Consul nihil refert ad Senatū: Si il-
le a Senatu notandus nō fuit: quid pōt dicere: qui cū de illo ta-
cuerit: se hostē eē cōfessus sit: Quē in edictis Spartachum ap-
pellat: hūc in Senatu ne ī probū quidē dicere audeat. At ī reb⁹
tristissimis quātos excitat risus: sententiolas edicti cuiusdā me-
moriæ mādauit: quas uidet ille peracutas putare. Ego autē qui
intelligeret qd̄ dicere uellet: adhuc neminē inueni. An ulla cōtu-
melia est quam facit dignus primum quid est dignus: nam ēt
malo gigni multi: sicut ipse an quam facit: is qui cum dignita-
te est: Quae autem potest esse maior: Quid est porro facere

nec quis se facere contumelliam quae digne & iure faceret: dictum irridet Cicerone. quia dignus in utraque parte accipit bonam & malam: & fortasse inquit Antonius dignum pro eo posuit sic locutus: quod est in dignitate: quoniam ipse consul. Quid est porro: ac si diceret: & hoc ignoras nam contumelia quod Labeo ait iureconsultus a contumelio dicitur: & est spalis cum iniuria sit generalis potius: ergo Antonio dicendum fuerat an ulla est iniuria quam facit dignus. Nec timor quem denunciat inimicus: Alia edicti antoniani sententia inepa sane. nec enim inimicus denunciat timorem: sed facit. & sic inquit Antonius quasi amicus denunciat timorem nam si non est timor

contumeliam: Quis sic loquitur? Deinde nec timor quem denunciat inimicus. quid est ergo? Ab amico timor denunciari solet. horum similia deinceps. Deinceps. Nonne satius est mutum esse quam quod nemo intelligat: dicere? Hem cur magister eius ex oratore arator factus sit. ut possideat in agro publico. P. R. campi leontini. ii. M. iugerum in munia ut hominem stultum magis etiam infatuet mercede publica. Sed haec leuiora fortasse: illud quaero cur tam subito mansuetus in senatu fuerit cum in edictis tam fuisset ferus? Quid autem attinuerit. L. Cassio. Tri. ple. fortissimo & constantissimo civi mortem denunciare si in senatum uenisset. Darfulenum bene de. R. P. sentientem a senatu ui & minis mortis expellere? Tiberinum canutiū a quo erat honestissimis contentionibus & saepe & iure uexatus non tempore solum: uetum etiam aditu prohiberi Capitolii? Cui. S. consul. ne intercederent uerebatur de supplicatione credo. M. Lepidi clarissimi uiri atque id erat periculum de cuius honore extraordinario quotidie aliquid cogitabam? ne cuius uisus honos impediretur: ac ne sine causa uideretur edixisse ut senatus adesset: cum de rep. relaturus fuisset allato nuncio de legione quarta mente concidit effugere festinans. S. C. De supplicatione per discessionem fecit cum id factum esset antea nunquam. quae uero profectio postea quod iter paludati: quae uisus oculorum lucis: urbis: fori: quae misera fuga: quae foeda: quae turpis: praecleara tamen. S. C. in illo ipso die uel pertina prouinciarum religiosa sortitio diuina uero opportunitas: ut quae cuique apta esset: ea cuique obueniret: praecclare igitur facitis Tri. ple. qui de praesidio Con-

quae inimicus denunciat: quare potest sit ne timor quae amicus denunciat? Magister tuus? Sex. Clo dius Ex oratore arator hoc ideo ait: quoniam ei Antonius duo milia iugera agrum leontini assignauerat: ut tanta mercede nihil sapere disceret quod inquit prius. Infatuet: fatuum reddat: Est autem fatuus qui inepa loquitur. ut ait Domitius. uel ple ne insipiens: ut alius placet.

Tractum uerbum a cibis: qui cum non sapiunt. fatui dicuntur.

Quid attinuerit: quod necesse fuerit. L. Cassio: hi quos enumerat uiri boni erant: & de re. optime meriti: quos repugnantes libidini suae oderat Antonius. Cui senatus consulto: quare ritur uenire in senatum hos prohiberit: & cui inquit senatus consulto ne se obicerent: & impedimento essent timebatur.

De supplicatione fortasse. M. Lepidi de qua referendum fuerat: id inquit erat periculum: ac si diceret minime: nam ironice ait: cum oes etiam sua sponte a liquid honoris extraordinarii M. Lepido decerni cogitarent. M. Lepidus magister equitum Caesaris dictatoris fuerat tunc & pot. max. erat & quatuor praeferebat legionibus: in hiberiam uisus praefectus a Caesare fuerat praefecturus in gallia autem substiterat transalpina non procul

a Planco cuius haec erat prouincia. Lepido inde uictus Antonius se coniunxit. Supplicationem decerni Lepido amici eius & propinquit: ut mos erat: postulauerant: & quoniam exercitui praefectus ac tempore probe gereret: & quoniam erat ponti. max. solitus erat decerni hic honor & nemo inquit Cicerone impedisset: ideoque hos prohibitos senatu ab Antonio quod ueretur ne senatus consulto de tali re intercederent: credere non possumus. De legione quarta: quae ad. C. Octauii transferat auctoritatem. De supplicatione. M. Lepido decernenda. Per discessionem: in senatu de diuinis prius rebus quam humanis referebatur: & aut in fine de re publica gerendum ne esset bellum agenda pax: aut de singulis rebus finite ut indicendum ne esset bellum carthagenensibus: hostis ne esset iudicandus Antonius. Tunc cum relatum sic fuisset: senatus consultum fiebat: sed duobus modis: aut per discessionem si consentiretur: aut si res dubia esset per singulorum sententias exquiras. Singuli autem gradatim consulebantur. auctor. A. Gellius. De supplicatione cum referebatur singuli consulebantur semper. Sed quasi ad Antonii factum alludit Cicerone. nam statim sese proripuit. & urbem egressus est: quod prius diximus. Paludati: paludamenta omnia insignia sunt & militaria ornamenta. Cum enim exit ad bellum praetor aut consul: Lictores mutauerint uestem. & signa incinuerint paludatus dicitur proficisci: quod conspiciuntur qui paludamenta habent. ac fiunt palam sic dicuntur auctor Varro. paludati ergo ad bellum proficiscentis Lucis: noctu enim abiit. Praecleara tamen: ironice. Religiosa: minime religiosa. nec enim sorte diuinae sunt prouinciae sed quae quisque uoluit occupauit. Ille Antonius his omnibus quos enumerat prouincias decreuerat. Antonius: quas non rite concessas:

& ab eo q̄ cōcedere neq̄ret acci-
pere uoluerāt. & senatui se ob-
tēperaturos eē p̄fessi sunt. De
L. Cīna: Hic praetor erat quā-
do occisus est Cēsār: in quē su-
erat inuectus uestē uero mili-
tarē quē praebuerat Cēsār. re-
fecerat. Erat autē affinis: militi-
bus uero q̄buldā insequentib⁹
& domū in quā cōfugerat suc-
cēdere parantibus: aegre a Le-
pido est seruatus. Cum postea
Cēsāris cadauer cōbureretur.
& Antonii oratione concita a
plebs ad p̄cussorū curreret do-
mos: Cinna alter Tri. pl. q̄ hic
esse credebatur nominis simi-
litudine errorē faciente: furore
multitudinis occisus ē: auctor
Appianus: Sors diuina. iro-
nice: aut quia sic uocabat Aneo-
nius. L. Antonius: Antonii
frater. C. Antonius patruus
uticæ: quæ ciuitas fuit Africæ
in eodē sinu sita quo carthago
secūda post illā & auctoritate:
& magnitudine. Carthagine
excisa metropolis & receptacu-
lū romanorū ad res in Libya
gerendas. Duarum: Siciliae
& Hispaniæ: qui enim eas sor-
titi fuerant. M. Ircius &. Q. u.
Cassius in Antonii uoluntate
non erant: Adolescentē: ne
uideretur Cēsārē Iulium ap-
pellare. Qui. n. hęc fugies
re ita prouincias disturbatas.
Ouitū ut aiunt lupum. Teren-
tius ouem lupo cōmisisti.

Pro æde castoris: quæ fuit in
foro romano. Qui fuit: qua-
lis fuit: & ipse responder. Con-
glutinatus: compositus & com-
pactus. Ingenuū: liberale
Paternum: patrum; &
maiorum nostrorum.

sulum; Senatusq; referatis: meritoq; uestro maximas gratias
uobis omnes & agere & habere debemus. Qui enim carere me-
tu & periculo possemus in tanta hominū cupiditate & audacia
ille autē homo afflictus & perditus quæ de se expectat iudicia
grauiora q̄ amicorum suorū familiarissimus eius mihi homo
cōiunctus. L. Lentulus & P. Naso oī carens cupiditate nullā
se habere prouinciam nullā Antonii sortitionem fuisse iudica-
uerunt. Quod idem fecit. L. Philippus uir auo patre moribus
q; suis dignissimus. In eadē sententia fuit homo sūma integri-
tate atq; inocentia. M. Anturanius: idē fecit. P. Appius: ipsi ēt
qui amicitiam. M. Antonii ueritū plus ei tribuerunt: q̄ fortasse
uellēt. M. Piso & meus necessarius & uir & Ciuis egregius pa-
triq; inocentia. M. Vebilius Senatus auctoritati se obtempera-
turos esse dixerūt. Quid ego de. L. Cīna loquar: cuius specta-
ta multis magnisq; rebus singularis itegritas minus admirabi-
lem facit huius honestissimi facti gloriā q̄ oīno prouinciam ne-
glexit: quam itē magno animo & constanti. C. Cesseduis repu-
diavit: Qui sunt igit̄ reliqui quos sors diuina delectet. L. An-
tonius & M. Antonius: o felicē utrūq; nihil enī maluuerunt. C.
Antonius Macedoniam: hunc quoq; scelicem hanc. n. semper
habebat in ore prouinciam. C. Caluissius Africā: nihil scelicus.
mō. n. ex africa decesserat: & quasi diuinans se rediturū duos le-
gatos Vitiæ reliquerat. Deinde. M. Ircius Siciliam. Q. Cassi-
us hispaniam. nō hēo qd suspicer duarū credo prouinciarum
sortes min⁹ diuinas fuisse. O. C. cæsarem: o adolescentem te ap-
pello: q̄ tu salutem. Reipub. attulisti q̄ improuisam q̄ repenti-
nam: Qui enim hęc fugiens secerit: quid faceret insequens?
Etenim in contione dixerat se custodem futurum urbis: usque
ad Kl. Maias ad urbem exercitum habiturum. O præclarum
custodem ouium ut aiunt lupum. custos ne urbis: an direptor
& uexator esset Antonius? Et quādem se introiturum in urbē
dixit exiturumq; cum uellet. Quid illud? Nonne audiente po-
pulo sedens pro æde castoris dixit nisi qui uicisset uicturū ne-
minem. hodierno die primum. P. C. longo interuallo in posses-
sionem libertatis pedem ponimus: cuius quidem ego quoad
potui: non modo defensor sed etiā conseruator fui. cum au-
tem id facere non possem: qui fui: nec abiecte nec sine aliqua
dignitate: casum illum temporum & do'orem tuli. Hanc ue-
ro teterrimā beluam quis ferre possit: aut quomodo: quid est
in Antonio præter libidinem: crudelitatem: petulantiam: au-
daciā? Ex his conglutinatus est. nihil apparet i eo ingenuū: ni-
hil moderatū: nihil pudēs: nihil pudicū. quapropter quoniam
res i id discrimē adducta est utrū ille p̄enas Reipub. luat ānos
seruiamus: aliquando per deos immorales. P. C. Paternum a-
nimū uirtutēq; capiam⁹: aut libertatē ppriā Romani ḡnris &

nominis recuperemus. aut mortem seruituti anteponamus. Multa quæ in libera ciuitate ferenda non essent tulimus: & per pelli sumus: alii spe recuperandæ libertatis: alii uiuendi nimia cupiditate. Sed si illa tulimus quæ necessitas ferre coegit: uisq; quædam pœna fatalis quæ tamen ipsa non tulimus: etiam ne huius impuri latronis feremus teterrimū crudelissimūq; do- minatū: Quid hic faciat si potuerit iratus: qui cum succensere nemini posset: omnibus bonis fuerit inimicus: Quid hic uic- tor non audebit: qui nullam a deo uictoriam: tanta scelera post Cæsaris interitum fecerit: Rerfertam eius domum ex ha- uerit: hortos compilarit: Ad se oia ex his ornamenta transtu- lerit: Cædis & incendiorum causam quæsierit ex funere: duo- bus aut tribus Senatus. C. e. R. P. benefactis reliquas res ad lu- crum prædamq; reuocauerit: uendiderit: immunitate ciuita- tes liberauerit: prouincias uniuersas ex imperio. P. R. iure su- stulerit: exules reduxerit: falsas leges. C. Cæsaris nomie: & fal- sa decreta in æs incidenda: & in Capitolio figenda curraue- rit: earumq; rerum omnium domesticum mercatum institu- erit: P. R. leges imposuerit: Armis & præfidiis. P. R. & ma- gistratus foro excluserit: Senatū stipauerit armis: Arma- matos in cella Concordiæ cum Senatū haberet: incluserit: ad legiones Brundisium cucurterit. ex his optime sentientes Centuriones iugulauerit: Cum exercitu Romam sit ad interi- tum nostrum & ad disperditionem urbis uenire conatus: atq; is ab hoc impetu abstractus consilio & copiis Cæs. consensus ueteranorum: uirtute legionum: Nec fortuna quidē fractus minuit audaciā: Nec ruere demens. nec furere desinit. In Gal- liam mutilatum ducit exercitum. cum una legione: & ea uacil- lante. L. fratrem expectat: quo neminem reperire potest sui si- miliorem. Ille autem ex Mirmillone dux & gladiatore Impera- tor quas fecit strages ubicunq; posuit uestigia: Cædit greges armentorum: reliquiq; pecoris quodcūq; nactus est: epulantur milites: ipse autem se ut fratrem imitetur obruit uino. uastan- tur agri: diripiuntur uillæ. matres familias: pueri ingenui arri- piuntur: militibus traduntur. Hæc eadē quacunq; exercitum duxit fecit Antonius. his uos teterrimis fratribus portas aperi- etis: hos in quam in urbem recipietis: Non tēpore oblato du- cibus paratis: animis militum incitatis. P. R. conspirante: Ita- lia tota ad libertatem recuperandam excitata: deorum immor- talium beneficio utemini: nullum erit tēpus hoc amisso. a ter- go a fronte: a laterib; tenetur. si in Galliam uenerit: non ille ar- mis solū: sed etiam nostris decretis urgendus ē. Magna uis est magnum numē unum & idem sentiētis Senatū: uidētis ne re- fertum fore. P. R. ad spem recuperandæ libertatis erectum. q. longo iteruallo cum frequentes hic uidet nos: tum spat etiam

Stilla tulimus: pp Iuliu hoc dicit. Pœnæ fatalis: quod fa- to quodam populi romani ut ferremus decretum erat. Nō tulimus aliquando enim a no- bis depulimus Iulto occiso.

Huius: Antonii Succense re ex iusta cā irasci. *υιυφοσυ* dicunt. Eius: Cæsaris: Hor- tos: quo circā tiberim publice reliquerat Iulius. Ex his: hor- tis. Ornamenta: statuas ta- bulas abacos. menfas: Ex fu- nere: a Iulii funere. Ere pu- blica. e ex rei publice utilitate.

Prouincias: cretam Cæsa- ris. C. Octauii. Fortuna: reb; ad uotum non fluentibus.

Mutilatum: iminutum Mar- tia & Quarta legionibus dest- cientibus: Ex mirmillone: nā Mirmillo prius fuerat: qui ad- uersus retiarium pugnabat: in cuius galea piscis effigies erat Retiario uero aduer^o mirmil- lonem pugnante: cantabatur: non te peto: piscem peto: quid me fugis galle. Hoc genus pu- gnæ instituit Pictatus mithy- leneus. auctor Pompeius Fe- stus. Cædit greges armen- torum. ac si dicat ipsos ditio- res & potentiores Spoliat ipse reliquos tenuiores operis & se- catoribus suis prædæ relin- quit. Et grex quidem gene- ralius nomen est: armentū spe- cialius: & pro omni multitudi- ne pōtur tam hoīnum q̄ bru- torum: & tam malorum q̄ mi- norum: Vastatur: uacui red- duntur. Vestris decretis: ut is publicā addamus auctoritatē qui sua sponte persequuntur.

Longo iteruallo: diu enim

quod prius dictum: nō conueniunt senatores. Querenti: tunc cum in Ciceronem dixit. & Cicero in senatum non uenit. Statim: subito. neque enim differret cuius q̄ oprimi i teritum. Si Galliam teneret paulo post: cum rediret scilicet Signum dare: ostendite & p̄ uobis ferte. Ille: populus. Honeſte non cedentes neq; fugientes: sed pugnantes. In utranq; partem: & bonam & malā. Cicero in epistola. iam iidem illi & boni & mali ciues uidentur: qui uideri solent. Nunc inquit quo animo quisq; scit cognoscitur cupiat ne libertatem an seruire malit. Consules. Pansa & Hirtius. In postez in ea quæ futura coniectam? Cicero in epistola ad Caeliū Sed ut ab homine longe in posterum prospiciente: a te futura expecto. Seruitutis recordatio: quæ fuit durū parti meminisse dulce est: inquit Seneca & Aeneas Virgilianus: Forſan & hæc olim meminisse iu uabit. Quas ob res: conclusio in qua de tota re suam profert sententiam. Quoq; editum: ordo & q̄ editum propositum est Decimi Bruti consulis designati ita. Censeo Brutum & reliqua. & ita censeo ad summā reip. pertinere. Senatū arbitrari obtineri prouincias ex lege Iulia a Decio Bruto & reliqua. Decimus Brutus & G. N. Plaucus: consules erāt designati. consulatū finito Pansa & Hirtiū magistratu Inituri & G. N. qdē plantis ulteriores Galliam cum imperio obtinebat: & tribus legionibus. Ad hanc Ciceronis epistolæ lib. xi:

liberos conuenisse: hunc ego diem expectans. M. Antonii scelerata arma uitauit: tum cum ille in me absentem inuehens: nū intelligebat ad quod tempus me & meas uires referuarem. Si enim illi tum cædis initium a me querenti respondere uoluisssem: nunc. R. P. consulere non possem. Hanc uero nactus facultatem: nullum tempus. P. C. dimittam neq; diurnum nocturnum: quin de libertate. P. R. de dignitate nostra: quod cogitandum sit: cogitem: quod agendum sit atq; faciendum: id nō modo non recusem: sed appetam etiam atq; deprecem Hoc feci semper dum licuit. intermisi quod non licuit. iam nō solum licet sed necesse est & nisi seruire malimus. q̄ ne seruiamus animis armisq; decerne. Dii immortales nobis hæc præsidia dederunt. Urbi Cæsarem Brutum Gallia. Si enim ille urbem opprimere uoluisset statim: si Galliam teneret. paulo post optimo cuiq; pereundum reliqs esset seruiendum. Hanc igitur occasionem oblatam tenete per deos immortales. P. C. & amplissimi orbis terræ consilii principes uos esse aliquando recordamini. signum date. P. R. consilium uestrum non deesse R. P. quoniā ille suam non defuturam esse profitetur. Nihil ē quod moneā nemo ē: tam stultus: qui nō intelligas si dormierim? hoc tēpore non modo crudelē superbamq; dominationem nobis: sed ignominiosam & flagitiosam esse ferendam. Nostis insolentiā Antonii: nostis amicos: nostis totam domū libidinolis: petulantibus: impuris: impudicis aleatoribus ebriis seruire: ea summa miseria ē: sūmo decore cōiuncta. Quod si iam: quod dii omnem auertant: fatum extremum. R. P. uenit quod gladiatores nobiles faciunt ut honeste decumbant: faciamus nos Principes orbis terræ: gētiumq; omnium. ut cum dignitate potius cadamus: q̄ cum ignominia seruiamus. Nihil ē detestabilius dedecore nihil foediūseruitute. ad decus & libertatē nati sumus. aut hæc teneamus. aut cum dignitate moriamur. Nihil diu teximus: quid sentiremus. Nunc iam aptum: ē omnes iam patefecerunt: in utranq; partem quid sentiant: quid uelit. sunt imp̄i ciues sed pro caritate. P. r. nimium multi. pro multitudine bene sentiētium admodum pauci: quorum opprimendum dii immortales incredibilem. p. r. potestatem & fortunā dederūt. Ad ea enim præsidia quæ habemus: iā accedunt Consules sūma prudentiā uirtute concordia: multos mēses d. p. R. libertate cōmentati atq; meditati. his auctorib; & ducib; diis iuuantibus: nobis uigilantibus & multū imposterū prouidentibus. p. R. consentiēte erimus profecto liberi breui tempore iucūdiore aut faciet libertatē seruitutis recordatio. Quas ob res q̄. Tr. pl. uerba fecerūt ut Senat; Kl. Ian. tuto b̄ri fetētiaq; de sūma Repu. libere dici possint: d. ea re ita censeo ut. C. pansa. A. Hirti; Cōsules designati det̄ opam ut Senatus Kl. Ian. tuto

PHILIPPICA Q VARTA

haberi possit q; q; edictū. D. Bruti impatoris cōsulis designati optimā de. R. P. meriti propositū sit Senatū existimare. D. Brutum Imperatores cōsulē designatū optime de Repnb. promereri. cū Senatus autoritatē populiq; Ro. libertatē Impetrūq; defendat. quo d; Gallā puiciā ceteriorē optimorū & fortissimorū uiroꝝ amicissimorū. P. R. ciuiū exercitū i Senatus ptā te retineat id cū exercitūq; ei? municipia colonias puincia Gallia recte atq; ordine: exq; R. p. fecisse & facere. Senatum ad summā. r. p. pūnere arbitrari a. D. Bruto & ab. L. planco Imperatoribus Cōsul. designatis Itēq; a ceteris q; prouincias obtinēt obtinere ex lege Julia: quoad. S. C. cuiq; eorū successum sit. eos q; dare operā ut hāc puincia Galliaq; exercitus i Senatus. p. q; r. potestate: praesidioq; r. p. sint. Cumq; opera uirtute consilio C. Cæs. rummoq; consensu militum ueteranorum; qui eius autoritatem secuti. r. p. praesidio sunt & fuerunt: & a grauissimis periculis. p. r. defensus sit: & hoc tempore defendatur. cūq; legio Martia Albā constiterit in municipio fidelissimo & fortissimo se seq; ad Senatus auctoritatem. P. q; r. libertatē contulerit q; pari cōsilio eadēq; uirtute legio Quarta usa: L. Egnatule iō duce ciue egregio Senatus autoritatē. p. q; r. libertatem defendat ac defenderit: Senatui magnā curā esse ac fore: & ut p tantis eorū meritis honores eis habeant gratiaq; referantur. Senatus placere: ut. C. p. antia. A. Hirca? Cōsules designati: cū magistratū inierint: si eis uidebit: primo: quoq; tpe de his reb; ad hunc ordinē referāt: ita uti de repub. fideq; sua censuerint.

M. T. C. in. M. Antonium ad Quirites

Philippica Quarta.

Requentia uestrū incredibilis contioq; tāta Quiritēs: quantam meminisse non uideor: & alacritatem mihi summā affert. R. P. defendēdā & spem recuperandā libertatis. quanquā animus mihi quidem nunquā defuit. tempora defuerunt: que simul ac primū aliquid lucis ostendere uisa sunt: princeps uestrae libertatis defendēdā semper fui. quod si ante facere conatos essem: nunc facere non possem. Hodierno enim die Quirites ne mediocrē remēctam arbitri emini: fundamenta sunt iacta reliquarū actiōnum. Nam est hostis a senatū nondum uerbo appellatus: sed te iam iudicatus Antonius. Nunc uero multo sum erectior: quos quoq; hostē illū eē tanto consensu: tantoq; clamore approbauistis: nec. n. fieri pōt: ut nō aut. ii sint ipii qui contra Cōsulē exercitum cōparauerunt: aut ille hostis cōtra quem iure arma suscepta sunt. Hanc igitē dubitationē: quanq; nulla erat: tū ne q;

Lege Julia: quia Decimo & Bruto Iulius puincias assignauerat. Cūq; ordo est. Cetero senato esse magnā curā & c.

Terontis d. C. Cæsare orādo Decimo Bruto: Gallia prouincia: Martia & Quarta le-

gionibus: quae Antonium deseruerant: sententiam senatus uniuersus comprobauerat: decretumq; fuerat: ut quicquid ille censuerat: id feret. Frequens & cupidus cognoscendi ante curiam populus cōstitit. ad quem egressus Cicero: Quid actum in Senatu sit: refert: & Antonium iudicatum hostē. & si re magis q; uerbo ostēdit. Cum enim Octanium ordandū: Decimum laudandū: q; Antonium prouincia Gallia excluderet: legiones comprobandas q; deseruerint dicit cōsuissē: senatum: manifeste asserit colligi posse: non cōsulem illum: sed hostem putari. Ad libertatem recuperandū populum horrat: in Antonii uero odium omnes accēdit. In deliberratio genere posita ē oratio. Suadet enim tempus defendendam: & libertatem recuperandam: & si incidit maiore ex parte demonstratiuum genus utuperatur enim Antoni: exorditur per spem quam ex populi colligit frequentia: quem ueluti cupidum recuperandae libertatis conuenisse uult intelli gi: suū sed modeste laudat studium. Contio: in unum cōuentus. Animus: semper speraui: & consequi optaui. Tēpora occasio rei gerendae.

Lucis: nā ueluti i tenebris eram prius: ac si diceret: postq; min⁹ turbulēta nobis ceperūt eē.

Ant facer: cū iportunū erat: & fūisti ātonio. nā poterat. Nūc n̄ possē: n̄ piissē. Reliq; actiōnū ut trāsigi reliq; facile possint: postq; n̄ uerbo adhuc: tū hostis ē iudicat⁹ Anto. Erectior: excitator: & magis i spe: futuri cōtra cadere aius illi dī: q; extra spem sunt. Nec enim si erit p: rōdnatio: aut sunt ipii q; cōtra cōsulē arma cōparūt: aut ille hostis cōtra quē sūt arma suscepta. sed illi q; arma cōparūt pti sūt: qd multis rōib; pbat: ergo āto. hostis. ad ueritatē distūctie suffic alterā pte uerā eē.